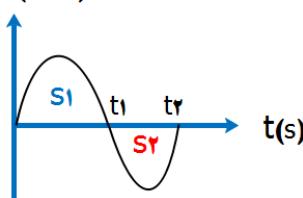

کلاس آموزش نکته و مثال و تست فیزیک

یکی از اطلاعاتی که میتوان از نمودار سرعت زمان بدست آورد مسافت و جابجایی متحرک از روی مساحت زیر نمودار است.

V(m/s)

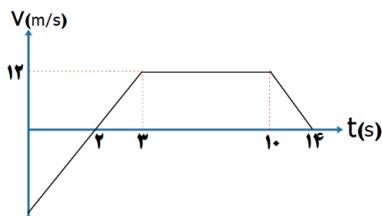
نکته: اگر نمودار بالای محور زمان باشد (پون سرعت مثبت است) جهت حرکت و جابجایی مثبت است

نکته: اگر نمودار پایین محور زمان باشد (پون سرعت منفی است) جهت حرکت و جابجایی منفی است

$$\Delta x_{.-t_1} = +s_1, \Delta x_{t_1.-t_2} = -s_2$$

$$\Delta x_{.-t_2} = s_1 - s_2, l_{.-t_2} = s_1 + s_2$$

بررسی مثال مضمون:

مثال ۱) با توجه به نمودار سرعت زمان مقابل :

الف: مسافت و جابجایی متحرک در ۳ ثانیه اول را محاسبه کنید. (بر حسب متر)

ب: تندی متوسط و سرعت متوسط در ۳ ثانیه اول را محاسبه کنید. (بر حسب متر بر ثانیه)

ج: اگر مکان اولیه جسم -35m باشد. اندازه بیشترین فاصله متحرک تا مبدأ مکان چند متر است؟

د: سرعت متوسط متحرک در بازه هایی که متحرک در خلاف جهت محور مکان در حال حرکت است چند متر بر ثانیه است؟

پاسخ :

الف: با توجه به تشابه مثلث ها سرعت اولیه به صورت زیر محاسبه می شود :

$$\frac{|v|}{2} = \frac{12}{3-2} \rightarrow v = -24 \text{ m/s}$$

$$s_1 = -\frac{1}{2} [24 \times 2] = -24 \text{ m}, s_2 = \frac{1}{2} [12 \times (3-2)] = 6 \text{ m}$$

$$\Delta x_{.-3} = -24 + 6 = -18 \text{ m}, l_{.-3} = 24 + 6 = 30 \text{ m}$$

ب:

$$v_{av} = \frac{\Delta x_{.-3}}{\Delta t} = \frac{-18}{3} = -6 \text{ m/s}, s_{av} = \frac{l_{.-3}}{\Delta t} = \frac{30}{3} = 10 \text{ m/s}$$

ج: برای پیدا کردن بیشترین فاصله متحرک از مبدأ مکان کافیه مکان نقاطی که متحرک تغییر جهت داده و نقاط انتهایی حرکت بررسی بشه :

متحرک ابتدا در مکان -35m قرار داره و در ۲ ثانیه اول در حال حرکت به سمت جهت منفی هاست :

$$x_2 = x_1 + \Delta x_{.-2} = -35 - 24 = -59 \text{ m}$$

بعد از ثانیه ۲ متحرک جهت حرکتشو عوض میکنه و تا ثانیه ۱۴ به سمت مثبت محور مکان حرکت میکند :

$$\Delta x_{2-14} = \frac{1}{2} [(14-2) + (10-3)] \times 12 = 114 \text{ m}$$

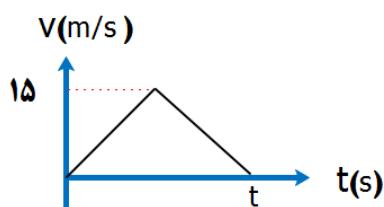
$$x_{14} = x_2 + \Delta x_{2-14} = -59 + 114 = 55 \text{ m}$$

پس بیشترین فاصله متحرک تا مبدا مکان ۵۹ متر است .

۵: در ۲ ثانیه اول متحرک در خلاف جهت محور در حال حرکت بوده :

$$v_{av} = \frac{\Delta x_{.-2}}{\Delta t} = \frac{-24}{2} = -12 \text{ m/s}$$

مثال ۲ با توجه به نمودار سرعت زمان مقابله . سرعت متوسط در این t ثانیه چند متربرثانیه است؟

پاسخ :

$$\Delta x = \frac{1}{2} [t \times 15] = 7/5 t \text{ (m)}$$

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{7/5 t}{t} = 7/5 \text{ m/s}$$

همون طوری که دیدین سرعت متوسط برابر با نصف ارتفاع مثلث شد . به عنوان یه نکته میتوانیم بگیم :

هرگاه نمودار سرعت زمان متحرک به شکل مثلث باشد و طی حرکت متحرک تغییر جهت نداده باشد سرعت متوسط برابر با نصف ارتفاع مثلث است

پرسش : با توجه به نمودار سرعت زمان مقابله ، تندی متوسط در این ۱۰ ثانیه چند متربرثانیه است ؟

تحلیل ویدیویی پرشر در کانال گروه آموزشی لیموترنش متصده کنید